

Martin Petersen foran ejendommen i Outrup, hvor der er etableret et mindre areal til hjemmesalg.

Producent Profil

Af Dyrkningskonsulent Jan Jürgensen

Helt, helt ude vestpå tæt på Henne Strand og Filsø – finder man Dansk Juletræsdyrkerforenings nye formand – Martin Petersen – som bor på en mindre landejendom i udkanten af byen Outrup. Til ejendommen hører 6 ha, hvoraf de fem er tilplantet med nordmannsgran til juletræer samt lidt nobilis til klip. Umiddelbart vil nogle måske hævde, at der næppe kan produceres fornuftige træer så tæt ved Vesterhavet, men dette til trods så er andelen af A-træer til årets høst bemærkelsesvær-

dig høj – det er ikke altid et spørgsmål om hvor, men i særdeleshed et spørgsmål om hvordan træernes dyrkes og plejes.

Martin Petersen følger en nøje udvalgt strategi med fokus på omkostningsminimering, der har til formål at producere træer på 175-250 cm af høj kvalitet så billigt som muligt, hvilket øjensynligt lykkes godt. Ejendommen blev erhvervet i 2001, og den er siden blevet totalt ombygget, renoveret og istandsat så den i

dag fremstår uspoleret udadtil med vægge af teglsten og strå på taget, som det er typisk for egnen, men topmoderne indvendig.

Martin Petersen er dog ikke en indfødt vestjyde, han er opvokset på Als, hvor naturen på alle måder adskiller sig fra de store vidder i det vestjyske. Og det er fra Als, at interessen for naturen, skovbruget og jagten stammer. Derfor var det naturligt, at vælge en skovbrugsuddannelse og i 1993 blev han færdiguddannet som Skov- og Landskabsingeniør. Det var i

første omgang driften og produktionen, som interesserede Martin Petersen, men han har gennem årene været bevidst om, at være åben for muligheder og udfordringer og har således heller ikke skelnet væsentligt mellem privatansættelse eller offentlig drift – drift er drift og det er hele tiden et spørgsmål om at opnå den største værdi ud fra de ressourcer og forudsætninger, der er til stede. Dette har medført en meget bred kontaktflade til de væsentlige aktører indenfor både private og offentlige organisationer.

Efter nogle år som skovfoged fandt han dog, at han savnede konkrete teoretiske kompetencer indenfor afsætning, økonomi og organisationsudvikling, hvorfor han sideløbende med sin ansættelse tog en HD uddannelse. Denne uddannelse kombineret med ledende stillinger har sidenhen ført til, at han i dag er tilknyttet Syddansk Universitet som ekstern underviser, vejleder og censor.

Siden midten af 1980'erne, hvor Martin stiftede bekendtskab med juletræsbranchen, har dette forretningsområde haft hans særlige interesse. I starten var det på Klosterheden, hvor han fattede stor interesse for formhugning af omorika og nobilis til juletræer, og her lavede han mange forsøg med udvikling af modeller og metoder. Siden hen har han beskæftiget sig med branchen på det mere organisatoriske plan bl.a. som produktchef for juletræer og pyntegrønt ved Hede-Danmark og det var i denne periode, at han blev valgt ind i Dansk Juletræsdyrkerforeningens bestyrelse og efter generalforsamlingen i år valgt som formand efter Henrik Nissen.

Kulturstart

Jorden på ejendommen er let sandet med et underlag af blåler. Inden plantning blev der foretaget en dybdepløjning af arealet for at undgå et stort ukrudtstryk i

Honda ATV sprøjtemaskine

	250 ccm.	420 ccm.
Træk	2 WD.	4 WD.
Bredde	80 cm.	82 cm.
Frontlift	Elektrisk	Elektrisk

Udstyr til ATV: Sprøjtebom 80-140 cm.
Gødningsudstyr
Bundklipper

Ring for yderligere information
og eventuelt demonstration

HORSENS MASKINER A/S

EGESKOVVEJ 10 . 8700 HORSENS
TLF. 76 69 29 00 . WWW.HORSENSMASKINER.DK

de første år efter plantning, hvilket også i praksis viste sig at have en gavnlig effekt.

Der bliver primært brugt 3-årige planter af Ambrolauri proveniens, som bliver plantet med maskine. En hektar er tilrettelagt til hjemmesalg med brede spor og med en stor planteafstand (125 cm x 125 cm). Kunderne ville derved kunne færdes frit mellem træerne uden at blive våde samt vigtigst, at træerne ved salg ville stå frit, og dermed præsentere sig bedst muligt overfor kunden.

For at forebygge eventuelle skader eller bivirkninger af arealets nære beliggenhed ved Vesterhavet, blev der i starten foretaget en udsåning af rug i hver andet rækkel mellemrum for at skabe kortvarig læ og et godt mikroklima. Det har senere vist sig, at denne indsåning ikke er nødvendig, hvorfor metoden ikke anvendes mere.

Efterfølgende nyplantninger er blevet foretaget med en normal planteafstand på 110 cm x 110 cm. Ved valg af proveni-

ens anvendes altid de mest sikre og kendte typer, og der bruges 3-årige planter.

Til fornyelse af "hjemmesalgs arealet" ved ejendommen, er der påbegyndt en løbende indplantning, for med tiden at kunne tilbyde et udvalg af træer i alle størrelser til lokalsalg. Martin er klar over problemerne med denne kulturdrift i form af ekstra arbejde, og han har også allerede gjort sig nogle erfaringer, f.eks. viser en tidlig indplantning, at planterne ikke får lys nok, og derfor får en dårlig startvækst.

Renholdelse

I de første fire til fem år renholdes kulturerne efter behov ved bredsprøjtning med Diflufenican inden træernes udspring, og der foretages om efteråret en opfølgende behandling med Roundup. Udbringningen foretages med en lille havetraktor påmonteret en bom. I større træer renholdes ved afskærmet sprøjtning en til to gange i sæsonen med en traditionel blanding af 1,0 liter Roundup

Martin Petersen med hans to sønner under en pause i juletræsarbejdet.

og 1,0 liter MCPA, hvor den første behandling foretages ved fremspiring af ukrudt inden det bliver for stort og anden gang efter behov.

Gødskning og skadedyr

Alle træer tilføres gødning fra det første år. Gødningen udlægges som håndgødskning med en stigende mængde af NPK gødning gennem kulturens omdrift. De første fire til fem år tilføres ca. 75 til 150 kg handelsvare/ha/år, og i resten af omdriften stiger mængden op til 500 til 600 kg NPK/ha/år. For at optimere udnyt-

telsen af gødningen, udlægges den over tre gange i vækstsæsonen, henholdsvis i april, juli og august måned.

Angreb af almindelig ædelgranlus og midler bekæmpes efter behov om foråret med tågesprøjte, hvor arbejdet udføres af en entreprenør.

Pleje

Martin har den klare indstilling til sin produktion af juletræer, at den skal foretages ved en minimering af omkostningerne. Det ses ved anvendelse af meget

primitive og enkle maskiner og redskaber i driften, hvor der dog til specialopgaver anvendes eksterne entreprenører.

Han udfører en meget stor del af pleje arbejdet selv, og har den klare opfattelse, at man ved at arbejde med sine juletræer kan tjene en god timeløn. Desuden er det en dejlig at tilbringe et par timer med træerne efter en dag med møder.

Træerne står næsten udelukkende som naturtræer, idet der ikke bliver foretaget en egentlig formklipping af alle træer, men kun tilklipping efter behov. På træer i salgstørrelse påsættes fuglepinde, og der foretages en opretning af skadede toppe ved hjælp af spiraler, hvor det dog må konstateres, at disse er besværlige at afmontere igen. Vækstregulering af træernes toppe er foretaget med TopStop tang kombineret med en Pomoxon/TopStar behandling.

Opmærkning, oparbejdning og salg

Martin sælger sine træer dels som lokalsalg og dels til grossist og alle salgbare træer mærkes op. Således sker udvælgelsen ikke kun ud fra en højdegraduering, men også efter en konkret kvalitetsvurdering – f.eks. kan et træ på 2 meter godt stå et år mere, hvis det vurderes, at der kan laves et kvalitetstræ på 2,5 meter året efter. Mange grossister markedsfører sig med deres eget brand og sorteringsreglement, så det er vigtigt, at man selv har styr på træernes kvalitetsfordeling og

Martin Petersen i færd med at rive jorden for større sten, så de efterfølgende arbejdsprocesser lettes.

Martin mærker derfor alle salgbare træer med en neutral etiket, men noterer samtidigt med mærkningen kvalitet og højde i et standardiseret skema.

Til lokalsalget mærkes alle træer med en individuel pris på mærkaten – højden alene er for Martin ikke en kvalitet, som i tilstrækkelig grad kan danne basis for prisdannelsen. Således kan et perfekt træ på 175 cm. sagtens koste det samme som et jævnt, men udmærket træ på 250 cm.

Det meste af høstarbejdet udføres af familien, mens der hentes hjælp til netning og palletering udefra. Udbyttet i salgskulturene ligger på over 90 procent, hvilket opnås gennem en optimering af salget.

Afsluttende

Når det er foreningens formand, man er på besøg hos, er det nærliggende at komme ind på hans tanker omkring foreningen og branchens udvikling fremover.

Det er Martin Petersens opfattelse, at foreningen har været noget underdrejet og hæmmet i arbejdet de senere år på grund af konkurrencesagen, hvor der nu er kommet en endelig afgørelse. Herefter må man i foreningen se fremad og optræde mere udadvendte og synliggøre foreningen både overfor medlemmerne, men også markere holdninger overfor omverdenen.

Der skal arbejdes på at finde en ordening, så der igen kan komme penge til udvikling og forskning i branchen, som under det tidligere PAF.

Man skal give producenterne lyst og værdi til at være medlem af foreningen. Udvikle sorteringsmøder og markvandring, samt sætte fokus på bl.a. nobilis, som efterhånden er blevet et selvklipper marked.

En særlig udfordring bliver det at skabe gennemsigtighed om sorteringen af nordmannsgranjuletræer – der findes efterhånden mange grossister, som markerer efter deres eget sorteringsreglement og det må være en af foreningens opgaver at skabe en gennemsigtighed til gavn for producenterne.

Til sidst håber Martin, at alle i branchen – producenter, entreprenører og salgsled – vil arbejde og stå sammen, idet vi er afhængige af hinanden med en fælles interesse og ønske, at sælge vores vare bedst muligt, så alle parter er tilfredse. 🌲

Martin Petersen ved et af de naturgroede juletræer af en god (slank) kvalitet.

Norcar-BSB
Finsk producent af maskiner i over 40 år

PRODUKTER

- Rotorklipper
- Slagleklipper
- Plantagefræser
- Salt, grus-gødningsspreder
- Stenedlægger
- Hegns- og hæklipper
- Multisprøjte
- Powersprøjte

www.vaza.dk

Norcar 755

Norcar Minilæssere baseres på 3 grundmodeller.
"Du som kunde opstiller dine krav og ønsker ud fra grundbase modellen."

Norcar a60

Norcar har et stort tilbehørsprogram.
"Du som kunde kan opstille dine krav og ønsker vedr. specielt tilbehør".

Norcar 765

Norcar Minilæssere leveres i 2 farver Gul/Grå eller Rød/Grå.
"Du som kunde kan bestemme jeres Farve valg efter ønske".

Ring for nærmere info – eller en uforpligtet demonstration hos jer.

Norcar DK A/S

Ellehammervej 10, Postboks 12 ▪ 9900 Frederikshavn
www.norcar.com ▪ Tlf. 9621 9020